

рабочы

Бабруйска

№ 16 (57) 10 – 16 мая 2001г.

Наклад 299 ас. Паштовы адрас: 213807, Бабруйск, а/с 25. Рэдактар Ігар ХОДЗЬКА.

ПЕРШАМАЙСКІ РОЗГАЛАС

Зубры вярнулі сэнс святу

Традыцыйнае для нашага горада першамайскае свята з чырвона-зялёнымі сцяжамі, партрэтамі Лукашэнкі і не зразумелымі для нармальнага чалавека лозунгамі было ўрэшце сарвана. Нешматлікія калоны працоўных, выгнаныя пад прымусам на плошчу Леніна, як заўсёды маўкліва сумавалі ў чаканні “сапраўднага свята” на зялёнай траве пад дрэвам з бутэлькай гарэлкі і пластыкавым стаканчыкам. Але агульны настрой паднялі маладыя хлопцы, якія прапанавалі працоўным ды іх кіраўніцтву, замест пустых дзяжурных прамоў, спецвыпуск газеты “Наша Свобода”, у якім надрукавана заключэнне ўрача-псіхіятара Дз. Шчыгельскага наконт псіхічнага захворвання адной вядомай асобы. З самага пачатку афіцыйны мітынг пераўтварыўся ва ўсеагульнае абмеркаванне праблем здароўя гэтай асобы.

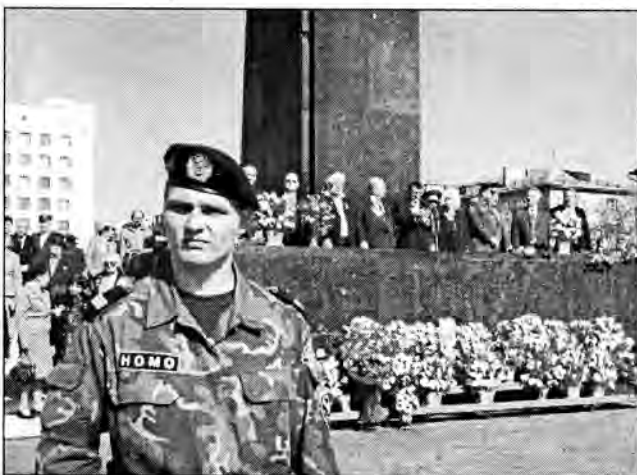
Нават афіцыйныя выступоўцы заўважылі, што прымусова прыгнаныя слухачы абмяркоўваюць нешта больш цікавае, чым той набор слоў, які вылятаў з дрэннай гукаўзмацняль-

най апаратуры. Апагеем першамайскага свята ў Бабруйску стала з’яўленне над натоўпам улёткаў, у якіх ішла гаворка аб знікненні ў нашай краіне вядомых людзей і праблемах нашага штодзённага жыцця. Не чакаючы чарговых сюрпрызаў, арганізатары мітыngu вымушаны былі спыніць афіцыйную частку і распачаць канцэрт мастацкай самадзейнасці. Першамайскі мітынг 2001 года прайшоў за рэкордна кароткія 23 хвіліны.

Прыемна, што ў самым пачатку XXI стагоддзя свята першамая ў нашым горадзе быў вярнуты першапачатковы сэнс. Прыемна ўдвая, што гэта зрабілі актывісты нядаўна народжанага руху

“Зубр”. Значыць, ёсць надзея, што здаровы сэнс вярнецца да ўсіх нас і наступны першамай стане сапраўдным святам салідарнасці ўсіх працоўных, а не прымусовым актам падтрымкі кануючага аўтарытарнага рэжыму.

Алесь ЧЫГІР.

Святкуем... Што і як?

Прайшоў да нас май, зялёны і вясёлы. Заквітнелі сады белымі кветкамі, а штодзёныя заквітнелі святочнымі датамі, першая з якіх – свята працоўных.

У гэтым годзе на майскія дэманстрацыі надта не гналі, і таму людзі мелі магчымасць выбару: ці адзначаць свята з рыдлёўкаю на лещыцы, ці ўліцца ў прывабна апрануты натоўп, што віраваў на вуліцах Бабруйска.

На бульбу я не патрапіла, прымкнула да іншае альтэрнатыўнае плыні: вырашыла, як сапраўдная працоўная, адзна-

чыць дзень салідарнасці ў аднанні з бабруйчанамі, якія хацелі свята.

У гэты майскі поўдзень вуліцы поўніліся моладзю, што піла піва і шукала месца, дзе б можна было патанчыць. Гэтым месцам стаў гарадскі парк культуры і адпачынку, у якім перад публікай на збудаваным памосце самадзейныя калектывы шчодро дзяліліся сваімі здабыткамі: калектыв “Шына-най” – песнямі, дзіцячы танец-гурт “Кузня” – танцамі, калектыв ДК “Фан-ДАК” – фальк-спевамі (фальк-спевы чамусьці энту-

зізму ў прысутных не выклікалі). Моладзь танчыла, дарослых на гэтым свяце працы амаль не было, і адзіным напамінам пра дзяржаўнасць свята быў сучасны беларускі сцяг. Ён цяпаўся ў руцэ хлопца, што быў на добрым падпітку. У другой руцэ сяганосца была дзяўчына.

Як заўсёды, непрыемна дзіўляла колькасць п’яных – і, дарэчы, няпоўнагадовых п’яных. Чамусьці паміж святам і гарэлкай у Бабруйску ставяць знак роўнасці.

Вяртаючыся дадому з гэтага святкавання, я задумалася

пра тое, што 1 мая зрабіла з Бабруйска.

Яго, як заўсёды на вялікіх фестывалях, забрудзілі. Наступнай раніцай а шоста гадзіне, калі народ цягнуўся на працу, ветрык гарэзліва перакотваў шматлікія пластыкавыя кубкі на газонах плошчы імя Леніна. (Вось было працы камунальнікам!)

А свята? Не, я думаю, свята не атрымалася. Вельмі крыўдна, што і наступнымі святочнымі днямі мы зноў не ўбачым Свята з вялікай літары. Свята аднасі і моцы народа.

Надзея КОКАШ.

Мітынг закрыт. Все на дачу!

Вот уже второй раз в Бобруйске вместо демонстрации представителей трудящихся коллективов города проходит митинг все тех же представителей.

На площадь я прибыла ровно к началу, т.е. к моменту, когда колонна с корзинами цветов “вышла из народа” и направилась к памятнику социал-де-

мократу Ульянову, в обиходе – Ленину (он же вождь мирового пролетариата).

По сравнению с 7 ноября народу собралось побольше. Это понятно: количество демонстрирующих или митингующих всегда зависело от погоды.

Над головами тружеников Первомайского района сиротливо маячили 2 портрета А.Г. Лукашенко, в то время как ряды Ленинского района украшали 28 портретов первого президента РБ. Объяснения этому феномену я не нашла.

Открывая митинг, мэр Бобруйска М.Г.Бондаренко выразил уверенность в том, что наш народ успешно справится со всеми негативными явлениями и проявлениями.

Женщина – профсоюзный лидер объяснила собравшимся, что сегодня мировой пролетариат отмечает свой праздник солидарности. Мне стало немного обидно за интеллигенцию, к которой я себя отношу. Потом решила, что по классификации Остапа Бендера можно отнести себя к “пролетариям умственного труда”, и успокоилась.

Из выступлений ветерана и бэпэсэмочки ничего нового узнать не удалось. Мешало эхо.

Да впрочем, я не сильно и прислушивалась.

За трибуной шли обычные разговоры. Главный криминалист города Иван Заблоский сетовал на то, что на народных гуляньях царит культ еды и выпивки. Генеральный директор “Белшины” Дмитрий Сивичский согласно кивал головой. Два ветерана в медалях вспоминали, как было хорошо организовано при коммунистах. На мою реплику: “Просто вы тогда молодые были!” – один из них сурово отрезал: “Как вы теперь научились все хорошо объяснять! А при коммунистах нас везде приглашали!”

Выступления были столь краткими, что, когда объявили митинг закрытым, народ не спешил расходиться. Чего-то ждали еще. Прошел с бравурным маршем одинокий военный оркестр.

Над толпой взлетели в воздух листовки. За трибуной без интереса заметили: “Смотрите, листовки бросили...”

Листовки миглом расхватали. Я подняла последнюю, кем-то скомканную. На ней был логотип “ЗУБР”. Говорили, что задержали какого-то парнишку.

Люди стали расходиться, продвигаясь в сторону шашлыков.

А Михаил Григорьевич Бондаренко уехал на дачу.

Людмила РОДИКОВА.

БАБРУЙСКІ ТЫДЗЕНЬ...

... паводле Віктара Качана

Ну вось, нарэшце, і пацяплела. На двары сапраўдная вясна, цёплае сонейка прагрэла паветра і глебу... Гараджане зноў штурмаюць прыгарадныя аўтобусы і дызелі – прыйшла чарговая пара рыхтавацца да сяўбы, а сёе-тое ўжо і садзіць. І хоць клянучы наваўленныя “фермеры” свае соткі ды б’юць кулаком у грудзі: “Сеем у апошні раз!”, гэта паўтараецца з вясны ў вясну. Хоць ужо шматкроць імі ж падлічана, што прыбытку ад тых агародаў “кот наплакаў”, а колькі трэба пакласці здароўя! І колькі магчымасцяў застацца без ураджаю з-за дрэннага надвор’я ці “рунлівасці” злodeзяў!

Дэмакратычная грамадская 26-га праводзіла чарговую акцыю. На гэты раз прымеркаваную да 15-годдзя Чарнобыльскай катастрофы. Удзельнікамі жалобнага мерапрыемства ў асноўным стала моладзь 16-18-гадовага ўзросту. Дарослыя дзядзі і цёці, прэтэндуючыя на элітную ролю палітычных і грамадскіх лідэраў, узялі за правіла ігнараваць усе палітычныя і беларускамоўныя культурніцкія акцыі, што праводзяцца ў горадзе. Адны з іх захоплены пражэктамі атрымання віду на жыхарства ў іппай, больш перспектывайнай краіне. Другія – загадзя аддалі прэзідэнцкі партфель А.Г. Трэця – толькі і робяць, што займаюцца крытыкай таго, што робяць іншыя, самі тым часам нічога не робячы. Такім чынам, ініцыятыва трывала перайшла ў рукі моладзі. Як след, у спісе затрыманых і пакараных у апошні час фігуруюць адны вучні школ ды навучэнцы тэхнікумаў. Дрэвы пасадзілі – моладзь зрабіла. Могілкі прыбралі – зноў папрацавала моладзь. Улеткі, графіці, налёткі, арганізаваны хатняй беларускамоўнай бібліятэкі, распаўсюджванне аўдыё, відэа (зноў жа на роднай мове) – вось далёка не поўны пералік зробленага актывістамі падлеткамі. Ці не цынічна перакладаюць спадары дарослыя ўвесь цяжар грамадскай і палітычнай працы на кволяны плечы нашых дзяцей?

Будзённа прайшло свята Першамая. Улады абмежаваліся мітынгам ды канцэртаў мастацкай самадзейнасці. Было шмат міліцыі. Мабыць, баяліся паўтарэння мінулагадняга здарэння, калі ўжо былому мэру прадстаўнікі мясцовай апазіцыі спрабавалі ўручыць на плакатах шэраг патрабаванняў сацыяльнага зместу. А той разгубіўся і парваў плакаты на шматкі.

На гэты раз абышлося. Супрацоўнікі правапарадку захоўвалі добры настрой. Нават жартавалі, падкрадаючыся адзін да аднаго і гучна вымаўляючы: “Бэ-нэ-эф!”. Не жыццё, а сучасны цырк!

Зялёны горад

У папярэднім “Рабочым” мы напісалі пра цікавую акцыю, наладжаную Маладымі Сацыял-Дэмакратамі, – пасадку дрэваў у 6-ым мікрараёне. Але мы не разлічылі імгнута ды працавітасці МСД і абмежавалі пасадку толькі 10-ю саджанцамі. Пасамрэч, зроблена было значна больш. Перапрашаем і зычым новых вышынь.

26 красавіка споўнілася 15 год з дня аварыі на Чарнобыльскай АЭС. Трэба помніць пра гэта, пра ахвяры трагедыі, бо непрыемныя наступствы яшчэ доўга будуць пра сябе нагадваць. Маладыя Сацыял-Дэмакраты разам з Беларускай Сацыял-Дэмакратычнай Партыяй слухна палічылі, што патрэбна некая змаганца за нашу экалогію.

І таму 27 красавіка сябраў МСД і БСДП (НГ) можна было заўважыць з вёдрамі і рыдлёўкамі ў руках. Уздоўж вуліцы Батава, што ў 6-м мікрараёне, было пасаджана 28 дрэў і некалькі кустарнікаў (вялікі дзякуй станицы юных натуралістаў). Год, мабыць, праз 30 годзі з задавальненнем будуць гуляць па алее МСД і БСДП (НГ) і добрым словам іх успомняць. Але тое не абавязкова, бо рабілася справа з іншай мэтай. Юнакі і дзяўчаты вераць, што вырашэнне вялікіх праблем патрэбна пачынаць з маленькага. Калі ўсе пойдучы гэтым шляхам, жыццё сапраўды стане лепшым. Далучайцеся!

Лізавета МАКСИМОВА.

ФУТБОЛ

«Белшына» на вяршыні

Футбалісты бабруйскай «Белшыны» трэці тур чэмпіянату краіны правялі 28 красавіка ў Рэчыцы з мясцовым «Ведрычам-97». Намаганнямі Алешчанкі і Балашова (яшчэ адзін гол супернікі забілі самі сабе) буйную перамогу атрымалі бабруйчане. Гэты поспех вывёў іх на чыстае першае месца (9 ачкоў з 9 магчымых). На два ачкі менш у актыве мазырскай «Славіі» і барысаўскага БАТЭ. Аднак, апанентамі шпілікаў пакуль былі клубы, якія, мякка кажучы, да фаварытаў не адносяцца. Таму з высновамі спяшацца не будзем. Але ў першынястве сярод дубліруючых складаў наперадзе таксама Бабруйск! А гэта ўжо сведчыць пра надзейнасць тылоў, пра іспаванне канкурэнцыі за месца ў аснове!

Віктар КУЛІКОЎ.

Чвэрцьфінал – чатырма вачыма...

... тактычнымі

2 траўня «Белшына» прымала ФК «Гомель». Гэта гульня адбывалася ў межах 1/4 фіналу Кубка краіны. У першай сустрэчы на полі суперніка каманды разышліся з «мірам» – 2:2.

Стартавы склад бабруйчан выглядаў наступным чынам: Шанталосаў, Седнеў, Сведлаў, Клімовіч, Шагойка, І. Градбосеў, Э. Градбосеў, Хрыпач, Гормаш, Трухаў, Алешчанка. Матч пачаўся мякка. Гаспадары імітавалі актыўнасць, грэнадзёрскага росту абаронцы ўважліва чакалі непажаданых сюрпрызаў. Мокрая трава спрыяла артабстраўздалёк. Хутэй гэта ўсвядомілі госці. І першы ўдар па варотах вывёў іх наперад. Гол па свой рахунак запісаў жывы Блізнюк. Астатні час тайма прайшоў ва ўзаемным баданні. Упарта, але без мудрагелістых камбінацый. Толькі перад світком на перапынак пас-«пукерка» атрымаўся ў Гормаша. Але мяч пасля шчыльнага ўдара Хрыпача прайшоў побач са штангай.

У другім тайме Вячаслаў Акішаў правёў планавыя, стаўшыя ўжо традыцыйнымі замены. Замест Шагойкі і Гормаша выйшлі хутканогія Каролік і Балашоў, якія, па задуме коўча, павінны былі абвастрыць гульню па флангах. Забгаючы наперад, скажам, што такая няхітрая тактыка чарговы раз прынесла поспех. Небяспечна пагражалі варотам гасцей Седнеў і Трухаў – але абаронцу крыху не хапіла дакладнасці, а пасля ўдара апошняга мяч зрыкашчэў на вуглавы. У сярэдзіне тайма бабруйчане атрымліваюць права на штрафны. Магутным ударам Седнеў аднаўляе лід. Стомленыя гамельчане ледзь стрымліваюць усё нарастаючы напор. І ўрэшце «крэпасць» выкідае белы сцяг. Пасля ўдара з сярэдняй дыстанцыі Трухаў выводзіць бабруйчан наперад, а напрыканцы гульні тлустую кропку ставіць Балашоў – 3:1! І перспектыва трапіць у Кубак УЕФА стала на крок бліжэйшай.

Віктар КАЧАН.

2.05. «Белшына»-«Гомель». Дзве голаў чвэрцьфіналу.

... і драматургічнымі

Адветны матч 1/4 фінала Кубка Беларусі «Белшына»-«Гомель» ожидаўся як гвіздевой. І к гэтаму было многа посылы. От федэрацыі футбола – ёе глава Грыгорый Федоров. От «Прэсболы» – золотое перо Сергей Новиков. От небес – грозовой ливень, несмотря на который стадион за-полнился до отказа.

Матч оправдал ожидания. Судьба – драматург поставила сказку о Добре и Зле по классическому сценарию: несправедливый поступок – борьба – возмездие. Вначале Злодей (ФК «Гомель») ногами Близнюка промчался по левому флангу и перебрал мяч через Шанталосова – 0:1. Интрига закрутилась. Весь первый тайм бобруйчане пытались отыграться. Апофеозом безуспешных атак стал удар Хрипача с 4-х метров в никуда. После перерыва резвые шинники таки победили дракона. Седнев со штрафного – 1:1. Трухов – 2:1. И под запавес феерически – 3:1 от Балашова. Добро победило и вышло в полуфинал.

Восторженные зрители не расходились, а длинным коридором проводили игроков в раздевалки. Туда же направились журналисты – на встречу с тренерами. Послематчевая конференция слагалась из трех частей. Первая – непечальная. Состояла из перепалки между главными тренерами: по ходу матча один другого якобы нелитературно оскорбил. Вторая скучная: стандартные рассуждения тренеров о логичности результата. Третья – сенсационная. А. Кузнецов уезжает из Гомеля в московский ЦСКА, о чем он и заявил журналистам. Впрочем, из середняка «Гомеля» не диво уехать. Фартовую в эту весну «Белшину» Александр Кузнецов вряд ли бы оставил.

Д. ДОВГАЛЬ.

ГОРЕ

Размышления на пепелище

Ещё несколько дней назад почти в центре посёлка Глуша, возле поворота к местной школе, стоял довольно большой деревянный дом, обложенный кирпичом.

Когда-то в нём размещался детский сад, а в начале 90-ых, после постройки нового детсада, дом начал потихоньку заселяться жильцами. Всего в нём разместилось 7 довольно просторных квартир. В числе прочих проживали там и 2 семьи беженцев из Армении. Конечно, людям было очень и очень нелегко обустроиться на новом месте: всё-таки помещения предназначались не для жилья, да и дом старый, ещё довоенной постройки. И сил, и средств вложено очень много. Можно сказать, душу вкладывали в каждый уголок.

Соседи жили дружно, вместе отмечали праздники, делили радости и невзгоды, растили детей.

Теперь всё это в прошлом. В ночь с 29-ого на 30-ое апреля случился пожар, превративший жильё 29-ти человек в пепелище. Люди остались на улице – без крова, пищи и одежды.

Но и этим трагические события не ограничились. В огне погибла 13-летняя Оля Афанасьева. Особенно возмущало глушанцев то обстоятельство, что её мать Елена вместе со своим сожителем Эдуардом Агафоновым сумели, хоть и полураздетыми, выскочить в окно, спасаясь от огня. А вот ребёнка не уберегли... каждый очевидец трагедии задавал себе вопрос: что же это за жизнь, но о дочери своей как-то не подумала?

По посёлку покатались слухи – один страшнее другого. Елену Афанасьеву обвиняли в том, будто в её кух-

не взорвался самогонный аппарат, что и послужило причиной пожара, а сама она... в общем, женщину, которая бросила мужа, легко обвинять во всех смертных грехах, даром, что сама она находится в реанимации.

Конечно, может быть, и легче переносить трагедию, если знаешь, кого винить.

По версии пожарной охраны, причиной возгорания послужил всё-таки не самогонный аппарат, а невключенная электроплитка. Хотя это, конечно, не снимает вины с хозяйки квартиры.

Думается, не столь важно теперь, что же именно оказалось причиной пожара. Больше ужасает результат: 7 семей, оставшихся без крыши над головой, да могильный холмик над телом ребёнка.

Как рассказывал позже Агафонов, попасть в комнату, где спала девочка, не было никакой возможности: уже горел потолок, плавилась пластмассовая люстра, квартира была полна дыма.

Елена, которая пыталась прорваться к дочери, получила сильные ожоги... На что любой слушатель если не говорил, то думал про себя: «Да, но вы-то почему живы? Ведь ребёнок сгорел...». Трудно, практически невозможно оправдаться в такой ситуации.

Со временем погорельцам, наверное, перестанут сниться сполохи пожара, высохнут слёзы об утраченном. Но такой день уже никогда не наступит для Олечки Афанасьевой. Ей не закончить школы, не покупать новых нарядов, не встречаться с любимым, не примерять подвенечного платья... С осознанием всего этого ещё очень долго, возможно, придётся жить её матери.

А какая кара может быть страшнее?

И. ВЕРБИЦКАЯ.

ЧИСТЫЙ ГОРОД

История одного дворика

Уютный, благоустроенный дворик – для Бобруйска большая редкость. Даже возле новых домов через пару месяцев можно наблюдать остатки от спортивных снарядов и разломанные качели. А детский городок – это вообще большая тема...

Жителям наших домов не повезло: двор проходной и «проездной». А любителей собак гораздо больше, чем любителей детей. Это к тому, что так называемые «собачники» из-за лени или еще по каким-то непонятным причинам выгуливают своих питомцев посреди двора. А еще больше недовольства этот факт вызывает у мам, которым приходится отстирывать с детской одежды собачьи «сюрпризы».

Застройка нашего квартала началась в 70-х годах. После строительства ряда домов двор представлял из себя пустыню: ни травы, ни деревьев.

Правда, в советские времена строго следили за состоянием детских и спортивных площадок, периодически ремонтируя и обновляя их. Что еще хорошего делалось для двора и его обитателей, так это ежегодная высадка саженцев.

Надо сказать, что в 90-х наш двор «озеленили». Окрепили когда-то посаженные детьми деревья, разрослась трава. Брусня и турник есть, а вот песочницу у ЖЭК-3 выбросить так и не удалось.

Думаю, эти дворовые проблемы знакомы жителям боль-

шинства домов нашего города и стары они, как мир.

Но самые большие для нашего двора неприятности исходят от 702 отделения «Беларусбанка». Отчего же, спросите вы? Услуги под носом ведь...

А все потому, что работа банка предусматривает еще и службу инкассации. Так вот, стоянка для машин предусмотрена не была, и в этих целях использовалась территория дворика. Клиенты и работники данного банка тормозили, где хотели, и не соблюдали правил дорожного движения: катились «напрямки».

Управление ЖЭУ – 3 по этому поводу молчало. По весне, видно разбогатея, отделение банка переселилось в более теплое местечко, оставив после себя раскатанный и облысевший двор, где некогда росла трава. Кто же теперь будет заниматься озеленением?

Можно было бы вздохнуть: закончены бесконечные разъезды, пропал смрад от выхлопных газов... Но, говорят, в здание бывшего банка вселяется налоговая инспекция.

Значит, все повторится снова.

И почему мы терпим и «собачников», и «автомобильщиков», и всякие банки? Не уважаем себя самих? Наплевательски относимся к своим детям? Почему городские экологические службы не отслеживают ситуацию?

Д. ЧИГИРЬ.

Мусорный бунт

Наверное, нескоро ещё решится проблема грязных улиц, площадей, районов нашего города. Конечно, всем нам хочется жить в чистоте и уюте. Насколько нам известно, ответственность за это несут не только простые обыватели, но и лица, непосредственно следящие за чистотой и порядком в городе. Так что же для этого делают городские власти?

Возьмём простой пример того, как загрязняются наши улицы. Всем нам хорошо знакомы остановки общественного транспорта. В городе Бобруйске 50 постоянно действующих троллейбусных остановок. Из этого небольшого числа урну при себе имеет лишь 31 (тридцать одна!).

На 15-и из 19-и оставшихся остановках урны расположены в 10-15 метрах от них. Наверняка, каждый из нас попадал в «час пик», когда люди едут на работу или учёбу. В это время на остановке собирается более 30-и человек, половина из которых – курильщики.

Что, по-вашему, делают все эти курильщики люди, когда подъедет троллейбус? Побегут выбрасывать окурки в урну или бросят его себе под ноги? Ведь урны установле-

ны в некотором отдалении. А что же тогда делается на остановках, где вообще нет урн.

Да и что вообще можно говорить, если на некоторых остановках не установлены даже навесы.

ЧИП И ДЕЙЛ.

ДАТЫ

Да 9 мая

У панядзелак, 30 красавіка, я, па задуму рэдакцыі, правёў невялічкі апытанне.

Дзень для гэтага я выбраў вельмі ўдалы: сонца шчыра дарыла свае промні гораду Бабруйску.

Аднак, менавіта з-за гэтага, напэўна, моладзь не вельмі жадала адказваць на мае пытанні. А яны былі вось якія:

1. Ці святкуюцца ў вашай сям'і свята Перамогі?

2. Ці захоўваюцца ў вас медаль, гранаты і г.д. ад вашых дзядоў?

3. Што было б лепш: наша перамога ў II Сусветнай вайне ці нямецкая?

Вось якія вынікі я атрымаў. На першае пытанне 36% адка-

зали, што святкуюцца; 45% - адказалі, што толькі ходзяць на парад Перамогі, 19% адказалі, што наогул не святкуюць (да слова - апытана мною было 11 чалавек).

На другое пытанне 4 чалавекі адказалі станоўча, астатнія - адмоўна.

І трэцяе пытанне - усе згадзіліся з тым, што толькі наша Перамога прынесла збаўленне людзям. Гэта не можа не радаваць, таму што ў мінулым годзе мне расказвалі, як адзін 16-гадовы хлопца сказаў, што лепш бы немцы перамаглі: жылі б зараз у Германіі ды ездзілі б на "мэрсэдэсах".

... К канцу дня я, стомлены, але задаволены вынікамі апытання, дабраўся дадому. Хутка 9 мая - дзень Вялікай Перамогі над фашызмам. Скажам жа ў гэты дзень вялікі дзякуй усім тым, хто знішчаў карычневую чуму з твару зямлі!

Пасля 26

Сёння, 26-ага красавіка, у нас была хвіліна памяці, прысвечаная 15-ай гадавіне трагедыі ў Чарнобылі. Усё было б добра, але толькі ўсе разышліся - як і не было ўсяго! Пасыпаліся жартачкі наконт Чарнобыля. Няўжо моладзь не разумее, што з такіх рэчаў жартаваць нельга! Гэта блонзерства!

Я сам сябе час ад часу лаўлю на думцы, што не ўсведамляю рэальнай пагрозы. Але ж хача б у гэты дзень трэба сур'ёзна задумацца пра нашу будучыню.

Чарнобыль будзе ўплываць на наша жыццё, жадаем мы гэтага ці не. Радзіцян - усюды, з ёю жыць яшчэ нашым унукам і праўнукам... Толькі праз многа соцень гадоў зямля ачысціцца ад гэтага бруду.

... 26 красавіка ў Бабруйску прайшла акцыя пад назвай "Жывы лан-

цуг". Аўтар гэтых радкоў таксама ўдзельнічаў у ёй. Мы прастаялі гадзіну на вуліцы, са свечкамі ў руках - аддалі даніну памяці ўсім ахвярам Чарнобыля.

Людзі рэагавалі па-рознаму: хтосьці з разуменнем адносіўся да нашай акцыі; некаторыя праходзілі з паблжлівай усмешкай. Аднак, большасць абыхава прайшла міма.

красавіка

Адзін выпадак мяне так уразіў, што я доўга не мог прыйсці ў сябе. Да мяне падыйшлі дзве жанчыны, і адна з іх спытала:

- А што гэта, хлопчык, сёння за свята, што вы тут стаіце?

Калі я растлумачыў, з якой нагоды мы тут стаім, яна са дзіўленнем паглядзела на мяне.

- Ах, да, - спахапілася другая. - Сёння ж 26 красавіка...

Вось так... Жывем - і не ведаем, што было 15 гадоў таму (хаця ўсе СМІ "трубілі" пра гэта).

Многія жывуць як на бязлюдным востве: іх турбуюць толькі свае праблемы, а калі справа даходзіць да праблем грамадства - "мая хата з краю"...

І вось гэта абыхавацца - самае страшнае.

Людзі, працінеся! Дзяніс АДШЭЛЬНІКАЎ.

МОЙ ШЛЯХ

Вандроўка ў «зону»

Мой журналісцкі шлях пачаўся з артыкула "Балочная экскурсія альбо гумныя думкі аб дзіцячых правах", у якім расказвалася пра экскурсію дзевяцікласнікаў СШ № 13 у калонію непальчэніх.

"Хвілін праз 20 адчыніліся дзверы аўтозака, і вусаты каржакаваты міліцыянер, назваўшыся намеснікам начальніка калоніі, скамандаваў: "Выбегаць па аднаму! Хто не будзе бегчы - стрымае палкаю!". Бегчы было загадана ў гараж. Менш спрытным дасталася дубінкай. У гаражы прымыслі сесці на кушкі, рукі за галаву. Вочы ўніз, каб не бачылі канваіраў. Адзін з хлопцаў падняў галаву, і адразу атрымаў дубінкай па спіне. Потым сталі выпускаць праз другія дзверы, пералічываючы тычкам палкі ў спіну: "Бегом!" Каля "каранціна" некалькі чалавек паставілі, як пры вобыску у расцяжку.

Гэтая тэма была падхоплена ўласным карэспандэнтам "Комсомольской правды" Анатолям Санаценкам, які на той час таксама працаваў у "Рабочым Бабруйска". На старонках "Камсамолкі" выйшлі яго артыкулы: "Выхаванне злом" і "Выхаванне злом - 2". Далей былі публікацыі ў "Белорусской деловой газете", "Частном детективе". Справа атрымала міжнародны рэзананс. Аб парадках у бабруйскай ВТК - 2 сваім слухачам і чытачам распавялі "Аўстралійскае радыё", радыё "Свабода", а таксама газета "Вашынгтон-пост".

Не засталіся ўбаку і бабруйскія "чэсныя" журналісты. Быў хуценька арганізаван прыезд у Бабруйск вядомага "левозащит-

ніка" Яўгена Новікава і старшыні грамадскай арганізацыі "Грамадзяне за нацыянальную бяспеку" Марыі Осіпавай. У гарвыканкаме тэрмінова правялі сустрэчу апошніх з кіраўніцтвам калоніі і мясцовымі акуламі пера, на якую чамусьці не паклікалі ні мяне, як маці пакрыўджанага школьніка, ні А. Санаценку, як аўтара. Фрагменты сустрэчы паказалі на БТ, уселяк ухваляючы бабруйскі досвед у выхаванні падлеткаў, раючы ўсім пераймаць яго.

А ў трох бабруйскіх газетах на працягу тыдня былі арганізаваны публікацыі, у якіх ашальмоўвалі Анатоля Санаценку.

Прапануем цытаваць:

Информационные войны.

Место "Боевых" действий - город Бобруйск.

... информационные войны, идущие непрерывно на столичной сцене, постепенно переносятся в глубинку. Честно говоря, складывается впечатление, Бобруйск стал испытательным полигоном по обработке новых тактических приемов ведения информационной войны в провинции. И кое-кто даже в снах видит, как Бобруйск превратился в город бомжей, голодных бандитов, грабителей - тогда будет о чем писать на весь мир".

Усё лета пракуратура правярала факты. І вось 13 верасня супраць кіраўніцтва калоніі была ўзбуджана крымінальная справа, якая цягнуцца да гэтага часу.

А па загаду Генеральнага пракурора Беларусі ў зоне 2000-2001 года больш не праводзіліся.

Людміла РОДЗІКАВА.

ВАНДРОЎКА

Літоўцы, Вільня і гісторыя

Ад'езд

Кожную раніцу з 22 пуні мінскага вакзала адыходзіць цягнік у віленскіма накірунку. Адсюль, акрамя яго, кожную гадзіну бягуць электрычкі на Маладзечна, да горада - сатэліта сталіцы.

Невялікі састаў, усяго пяць вагонаў, за чатыры гадзіны звязвае ўсіх жадаючых са сталіцай краіны - суседкі.

Знаёмства

Віленскі вакзал не ўражае сваімі архітэктурнымі асаблівасцямі. Гляжальцы для пасажыраў і білетныя касы. Што непрыемна здзівіла, дык гэта пераходы ад цягнікоў да плошчы. Відавочна, што іх не

рамантавалі гадоў пяцьдзесят. Абшарпаная сцена, вышчарбленую тынкоўку дапаўняюць бессэнсоўныя графіці пачатку дзесянястых. Вандроўка па такім тунэлі пакідае ўспамін аб разбураных бабруйскіх фортах і бамбасховішчах.

Пад аркай, ля выйсця, дзве дзяўчыны з Нямецкай скардуюць з валасоў аблупленую фарбу. Можна толькі здагадацца, які ўспамін застаўся ў іх памяці аб віленскіх прывакзальных пераходах.

Горад

Стары горад Вільня - гэта мноства вузенькіх маленькіх вулачак, што як ручайкі разбегваюцца ад цэнтральнай

плошчы. Забрукаваныя яшчэ сотні год таму, яны да гэтай пары грукаюць пад коламі аўтамабіляў і крокамі пешаходаў. Тут кожны дом на вуліцы займае месца ў гісторыі.

У нашай групы было больш за дзве гадзіны, каб увабраць у сябе ўсе таямніцы вуліц і дамоў старога Вільні. Бессэнсоўна блукаючы недзе ў цэнтры горада, мы натрапілі выпадкова на старадаўні ўніяцкі сабор.

Гісторыя

На ўвесь вялікі і пустынный двор ля будынка была толькі адна сухенькая бабурка з велізарным венікам у руках. Яна старанна вымятала пыл з лесвіцы і падмурка храма.

Спачатку спакойная, пачуўшы беларускую гутарку, бабурка рэзка ажывілася, падбегла да нас і на вядомай толькі ёй літоўска-рускі-польскай мове пачала бойка расказваць. Не змаўкаючы ні на хвілінку, яна зацягнула нас на задні дворык.

Там, над непрыкметнымі дзвярыма, дзесьці ўверсе, узвышаўся пакрыты вільняшчой памятна надпіс. Там на літоўскай і польскай мовах паведамлялася, што ў гэтым будынку былі затрыманыя вядомы пазт Адам Міцкевіч разам з сябрамі з клубу філматаў.

Зьміцер БЕРДНІКАЎ.

(Працяг будзе.)

ПРОТЕСТ

Вопреки

несправедливости

Со второго мая голодает, выражая таким образом свой протест против неправомерных действий администрации РУП "Белшина", председатель Независимого профсоюза работников Белорусского шинного комбината Елена Захожая.

У нее множество причин для голодовки. Здесь и неправомерно остановленные администрацией "Белшины" переговоры по заключению коллективного договора с Независимым профсоюзом, и отказ в выдаче справки о наличии юридического адреса у профсоюзной организации (хотя организация имеет его на законных основаниях), и попытка администрации взломать дверь кабинета, переданного профсоюзу в безвозмездное пользование, и игнорирование генеральным директором Д.Сивичем просьбы Захожей о личном приеме...

Последней каплей, переполнившей чашу терпения, стал отказ работнику БШК Алейникову в выдаче ссуды на строительство жилья по причине его членства в Независимом профсоюзе. И это при том, что Алейников более 15 лет отработал на "Белшине".

2 мая Елена Захожая в установленном порядке уведомила администрацию "Белшины" о голодовке, подав официальное заявление на имя гендиректора. Никакой ответной реакции до сих пор не последовало.

Как следует из заявления Е.Захожей, администрация "Белшины" фактически запретила организацию и уже более двух лет ведет деятельность по ее уничтожению.

Елена Захожая полна решимости продолжать голодовку до удовлетворения своих законных требований - выдачу Алейникову ссуды на строительство жилья и предоставления справки о наличии юридического адреса. Ей 49 лет, она инвалид третьей группы, и голодовка может закончиться трагически. Она ветеран "Белшины" - более 25 лет отработала на комбинате.

От себя хочу добавить, что "пресс" на Независимый профсоюз значительно усилился с приходом на должность директора по кадрам и социальному развитию товарища Романовского. Этот господин и в бытность свою мэром Бобруйска, мягко говоря, не отличался лояльностью к демократическим организациям (таким, как все тот же Независимый профсоюз). Но тогда его усилия были распылены на весь город. А вот на "Белшине" подобная организация всего одна. Ну просто непочатый край "работы" для таких господ.

Александр ГРАЧ.

P.S. На момент написания этого материала самочувствие Елены Павловны значительно ухудшилось.

ТРЭЦІ СЕКТАР

Шурпатасці круглага стала

Прыезд супрацоўнікаў недзяржаўнага жаночага інстытута "ЭНВІЛА" з мэтай правесці круглы стол на тэму "Псіхалогія жаночага лідэрства" мог бы стаць штуршком для новай хвалі жаночага руху ў Бабруйску. Мог бы, але, на жаль, не стаў.

Дакладчыкі - Антаніна Пахыдаева, дэкан факультэта павышэння кваліфікацыі "Энвіла", старэйшы выкладчык Ігар Салаўёў, а таксама псіхолаг Таццяна Валовіч разлічвалі на працу з жанчынамі-лідэрамі грамадскіх і жаночых арганізацый горада.

На жаль, прынімаючы бок (грамадская арганізацыя працоўных жанчын) не паклапаціўся сабраць адпаведную аўдыторыю. Склад удзельнікаў быў не лепшы. Мерапрыемства праходзіла ў адным з маласямейных інтэрнатаў, і шмат людзей было выпадковых: ад ліфцёра і прыбіральшчыцы да купкі хлопцаў-падлеткаў.

Вядома, грамадзянская адукацыя не лішняя для ўсіх. Але творчы і выкладчыцкі патэнцыял спецыялістаў такога ўзроўню як Пахыдаева, Салаўёў, Валовіч трэба выкарыстоўваць належным чынам. Застаецца спадзявацца, што падчас наступных візітаў "Энвілы" ў Бабруйск грамадская арганізацыя працоўных жанчын прыме гэта да ўвагі.

Людміла РОДЗІКАВА.

МЕДЫЦЫНА

Рэспубліканскі семінар

У Бабруйску 3-4 траўня 2001 года адбыўся рэспубліканскі семінар, прысвечаны праблемам паталогіі слыху і маўлення. У сустрэчы прынялі ўдзел госці з усіх рэгіёнаў Беларусі і Мінска. Госці добра ацанілі працу бабруйскіх дэфекталагаў і пажадалі далейшых поспехаў у працы.

Прызначэнне

На мінулым тыдні быў прызначаны новы кіраўнік паліклінікі №5 г. Бабруйска. Ім стаў Аляксандр Уладзіміравіч Борыс, які раней працаваў у прафілакторыі завода РТІ. Прадстаўляў калектыву новага кіраўніка загадчык аддзела аховы здароўя А.Н. Гулькоў. Цікава, што ён пачынаў свой кар'ерны шлях менавіта ў гэтай паліклініцы.

Зьміцер БЕРДНІКАЎ.

НАШ КАЛЕНДАР

Юр'е на двары – кароўку ў поле гані

Юраўскае свята ў народным календары адносіцца да вяснянага цыклу абрадаў і звычаяў. Яно прыпадае на 6 мая (у каталікоў – на 23 красавіка).

У гісторыі імя святога Юрыя рэальнае. На рубяжы III-IV стагоддзяў, калі вялася жорсткае барацьба з язычніцтвам за станаўленне хрысціянскай веры ў Еўропе, Юры-Перамаганосец (Георгій-Победоносец), рымскі афіцэр, быў пакараны смерцю за прыхільнасць да хрысціянскіх ідэй і іх прапаганду, за што быў кананізаваны новай рэлігіяй як вялікапакутнік за яе святую справу. Яго імя і подзвігі дзеля хрысціянства сталі сусветнаведомымі.

Як воіну на працягу многіх стагоддзяў Юрыю-вялікапакутніку надавалася значэнне абаронцы ад усіх “нячысцікаў”, вызваліцеля палонных і абаронцы войска. На многіх абразях ён намаляваны ў выглядзе воіна з кап'ём, вастрыём якога прыскае да зямлі лютага змея. Дарэчы, гэты малюнак адлюстраваны на гістарычным гербе Масквы і новым помніку ў Бабруйску. На Беларусі ў гонар святога пабудаваны храмы. У царскай Расіі за асаблівую воінскую доблесць і гераізм быў устаноўлены нагрудны знак – Георгіеўскі крыж.

У сённяшняй народнай міфалогіі святы Юры ўяўляецца стаўленікам Бога сярод людзей, які быццам бы адмыкае прабуджаную пасля зімовага сну зямлю і пускае на яе расу, ад якой усё жывое на зямлі набірае моц і рост.

НАША КУХНЯ

Майскія травы і галоднага накормяць

Калісьці лічылася, што новы год вясной пачынаецца. Абуджаецца прырода, жыццё як бы абнаўляецца. А з'явілася зеляніна – канец цяжкаму паўгалоднаму часу, калі ў засеках пуста, а на градках яшчэ няма нічога. Пры дапамозе траў можна сваё харчаванне рабіць больш разнастайным. Прыведзеныя рэцэпты салатаў паслужаць вам асновай, зыходным пунктам на шляху да стварэння сваіх “фірменных” страў.

Салата з крапівы.

Лісце крапівы прамыць халоднай вадой, апарыць кіпенем і астудзіць. Нарэзаць, дадаваць соль, перац, дробна пасечанае яйка, адваранае ўкрутую, смятану (або маянэз), усё добра перамяшаць, упрыгожыць зяленінам і чвэрткамі яйка.

Салата з дзьмухаўцоў з цыбуляй.

Лісце дзьмухаўцоў вытрымаць паўгадзіны ў халоднай падсоленай вадзе, затым здрабніць, дадаваць пятрушку і зялёную цыбулю, заправіць алеем, соллю, воцатам, перцам, перамяшаць і пасыпаць кропам.

Салата з трыпутніка.

Лісце трыпутніка і крапівы старанна вымыць, апусціць на 1 хвіліну ў кіпень, даць сцячы вадзе, здрабніць, дадаць цыбулю, хрэн, соль, воцат па смаку. Пасыпаць пакрышаным вараным яйкам, паліць смятанай.

Салата з лебяды з капустай.

Лебяду перабраць, старанна памыць, добра пасячы, змяшаць з нарэзанай цыбуляй, квашанай капустай, морквай, пацёртай на тарцы, заправіць соллю, алеем або смятанай (маянэзам).

Салата са шчаўя і морквы.

Моркву паскрэбі і нацерці на дробнай тарцы. Шчаўе перабраць, добра прамыць і нарэзаць. Цыбулю, пятрушку дробна пасячы і расцерці з соллю. Прыгатаваць смятанні соўс: у добра ўзбітую смятану пакласці кроп, алеі, сок лімона і соль, усё перамяшаць. Заліць агародніну соўсам.

Калі б не мяса...

Гісторыкі лічаць, што чалавек не стаў бы чалавекам, калі б не мясная ежа. Яна садзейнічае павелічэнню мышачнай масы, аб'ёму мозгу чалавека, а таксама прывяла двух вельмі карысных для гістарычнага развіцця грамадства фактаў: прыручэння жывёл і навыкаў выкарыстання агню для прыгатавання ежы. Таму, падсоўваючы да сябе талерку з біфштэксам, пастаўцеся да яго з павагай і любоўю, як да сапраўднага “рухавіка прагрэсу”.

Культура спажывання мяса ў розных краінах складалася свая, абумоўлена гэта кліматам, звычкамі, традыцыямі і, вядома, рэлігіяй. У Старажытным Кітаі каралі смерцю, прымушаючы паядаць у вялікай колькасці цяліціну, якую мы лічым, наадварот, прадуктам дыетычным. У заходне-еўрапейскіх краінах заўсёды была вельмі папулярнай каніна, а вось славянне яе амаль ніколі не ўжывалі. У Індый карова – свяшчэнная жывёла, ёсць яе мяса забаронена. У мусульман, наадварот, грэх ёсць свініну. Французы ў XVIII стагоддзі амаль усіх салаўёў перавялі на паштэты з іх язычкоў. У нас выбар вялікі. Напрыклад, мяса труса ў белым соўсе або тушанае з віном – рэч непараўнальная!

Можа, і так?

Згодна з апошнімі даследаваннямі амерыканскіх вучоных, сакрэт доўгажывучасці вельмі просты: трэба ёсць так мала, каб пастаянна знаходзіцца на мяжы галадання, а ад сэксу ледзь не зусім адмовіцца. Тады, на думку вучоных Нацыянальнага інстытута па праблемах старэння, можна дажыць да 170 гадоў. Калі, вядома ж, раней не памерці ад суму.

Калонку падрыхтаваў І. МЯСЦОВЫ.

АНЕКДОТ

Капля нیکотина убивает лошадь.
А капля «Faigu» – жирную лошадь.

Мужик превый раз в жизни прыгнул с парашютом. У него спрашивают:

– Ну, как ты себя чувствовал?
– Как птица! Лечу и гажу, лечу и гажу!

Как известно, женщины и мужчины – это полная противоположность. Сле-

довательно, если все мужики – братья по разуму, то все женщины – сестры по безумию.

Пациент у доктора:
– Можно для профилактики гриппа обливать холодной водой и бегать в трусах по морозу?
– Лучше уж грипп, чем шизофрения!

– Делми! Что мы приготовим нашим мальчикам на Новый год?
– Папа! А наша мама опять с маргарином разговаривает!

Бесплатные частные объявления

Общественная инициатива “Независимый взгляд” в Бобруйске предлагает всем, кому не безразлично будущее Беларуси, участвовать в создании объективного наблюдения за подготовкой и ходом выборов.

Тел. для справок: 7-75-60 (Игорь).

Падзякі, віншаванні, абвесткі

Віншум Надзею і Юру са святам рэгістрацыі шлюбу. Шчасця, дабрабыту, усяго найлепшага. Сябры.

Віншум Дашаньку Кабанчук і яе родных з Днём народзінаў. Жадаем вырастці шчырай беларусчай. Сябры.

Каханую Анечку з нашым маленькім юбілеем. Зычу здароўя, шчасця, паразумення з бацькамі (астатняе забяспечу я сам!) Віталь.

Надзею і Сяргея Сілковых віншую з Нараджэннем дачушкі! Зычу нованароджанай усяго найлепшага ў жыцці, а бацькам – жыццё

і кахашь адно аднаго! Надзея Кокаш.

Мілую Динку Ермалицкую поздравляем с Днём рождения. Желает тебе счастья, здоровья, любви и всего самого доброго. Андреевы.

Парень без вредных привычек, без жилищных и транспортных (велосипед) проблем желает познакомиться с серьёзной привлекательной девушкой от 20 до 30 лет. тел. 4-93-90 (Виталий)

Ирину Викторовну и Ольгу Ивановну благодарю за доверие и доверенность. Дмитрий Довгаль.

Бараніце мову продкаў!
Уступайце ў ТБМ!
Тэлефон у Бабруйску: 7-61-68

Дапамога ў самаадукацыі для моладзі

Гісторыя Беларусі;
Паліталогія;
Экалогія;
Асновы журналістыкі;
Беларускі погляд на свет.

Даведкі па тэлефоне 257-18 (у вечары)
Алесь ці Дана;

Ці па адрэсе:
вул. Мінская,
д. 63, кв. 16. Аўторак і пятніца з 11 да 17 гадзін.

Бобруйская аб'ядненая арганізацыя грамадзянскага аб'яднення “РЕСПУБЛІКАНСКАЯ АССОЦІАЦІЯ ІНВАЛІДАВ-КОЛЯСОЧНИКОВ” *аказвае юрыдычную, псіхалагічную, маральную і матэрыяльную дапамогу людзям, прыкованым к постелі. Арганізацыі і юрыдычным асобам просім прыняць удзел у аказанні дапамогі людзям, перадвугаючымся на колясках, прыкованым к постелі.*

Контактныя тэлефоны: 7-91-49; 2-09-50; 2-82-36.

ПРАВААБОРОНЧЫ ЦЭНТР

“ВЯСНА”

ПРАЦЯГВАЕ СВАЮ СПРАВУ па іншай адрэсе: вул. Мінская 63 кв. 16 (за «пожаркой»). Прыём кожны аўторак і кожную пятніцу з 11.00 да 17.00. Юрыдычная, маральная падтрымка! Тэлефон для давадак: 7-37-68.

Калі ласка, тэлефануйце

ОКАЗЫВАЕМ БЕСПЛАТНУЮ ЮРИДИЧЕСКУЮ И МОРАЛЬНУЮ ПОМОЩЬ ГРАЖДАНМ, ПРОФСОЮЗАМ, ОБЩЕСТВЕННЫМ И ДРУГИМ ОРГАНИЗАЦИЯМ.

Бобруйский региональный Информационно-правовой центр

тел: 55-81-78

Купон частного бесплатного объявления

Имя и фамилия (не для печати) _____

Адрес (телефон) (не для печати) _____

Текст объявления: _____

Вырезать, заполнить, послать по адресу: 213809, Бобруйск, а/я 25.